

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 31.07.1984, sp. zn. 7 Tz 10/84, ECLI:CZ:NS:1984:7.TZ.10.1984.1

Číslo: 40/1986

Právní věta: Odstránenie veci, ktorá patrí majetku zaistenému prokurátorom podľa § 47 1 Tr. por., pred zrušením zaistenia možno po formálnej stránke posudzovať ako trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 odst. 1 písm. a) Tr. zák. Pri posudzovaní materiálnej podmienky tohoto trestného činu (§ 3 odst. 2 Tr. zák.) treba brať do úvahy, či v čase odstránenia uvedenej veci neboli už dané zákonné dôvody na zrušenie tohto zaistenia (§ 48 odst. 1 Tr. por.). Uvedenú otázku treba riešiť ako otázku predbežnú (§ 9 odst. 1 Tr. por.). Ak to tak bolo, spravidla nebude možné uzatvárať, že je splnená aj materiálna stránka uvedeného trestného činu.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 31.07.1984

Spisová značka: 7 Tz 10/84

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Maření výkonu úředního rozhodnutí, Nebezpečnost činu pro společnost, Předběžná otázka

Předpisy: 140/1961 Sb. § 3 odst. 2
§ 171 odst. 1 písm. a) 141/1961 Sb. § 9 odst. 1
§ 47 odst. 1
§ 48 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 40/1986 sb. rozh.

Odstránenie veci, ktorá patrí majetku zaistenému prokurátorom podľa § 47 1 Tr. por., pred zrušením zaistenia možno po formálnej stránke posudzovať ako trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 odst. 1 písm. a) Tr. zák.

Pri posudzovaní materiálnej podmienky tohoto trestného činu (§ 3 odst. 2 Tr. zák.) treba brať do úvahy, či v čase odstránenia uvedenej veci neboli už dané zákonné dôvody na zrušenie tohto zaistenia (§ 48 odst. 1 Tr. por.). Uvedenú otázku treba riešiť ako otázku predbežnú (§ 9 odst. 1 Tr. por.). Ak to tak bolo, spravidla nebude možné uzatvárať, že je splnená aj materiálna stránka uvedeného trestného činu.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 31. 7. 1984 sp. zn. [7 Tz 10/84.](#))

Rozsudkom Okresného súdu v Prešove z 23. júla 1983 sp. zn. 3 T 220/82 bol obvinený J. S. uznaný za vinného z trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 odst. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že v júni 1979 v Prešove odstránil zo svojho osobného motorového vozidla zn. VAZ 2102, ŠPZ POA 52 - 23 plomby a vozidlo dal do užívania svojej dcére V. D. napriek tomu, že vedel, že uvedené motorové vozidlo bolo uznesením okresného prokurátora v Prešove z 28. júla 1976 sp. zn. Pv 797/76 podľa § 47 odst. 1 Tr. por. zaistené pre uspokojenie nároku poškodenej SŠP, OZ v Košiciach na náhradu škody, ktorú jej obvinený spôsobil trestným činom, a že bolo rozhodnutím Štátneho notárstva v Prešove z 12. augusta 1976 sp. zn. NsN 151/76 prijaté do úschovy. Bol mu za to uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

Krajský súd v Košiciach uznesením zo 6. septembra 1983 sp. zn. 4 To 334/83 odvolanie J. S. podľa § 256 Tr. por. zamietol.

Najvyšší súd SSR na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR v prospech obvineného J. S., zrušil rozhodnutia súdov oboch stupňov a Okresnému súdu v Prešove prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal generálny prokurátor SSR sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvineného. Uviedol, že odvolanie obvineného proti odsudzujúcemu rozsudku Okresného súdu v Prešove z 23. júna 1983 sp. zn. 3 T 220/82 bolo odôvodnené. Okresný súd v Prešove neurobil všetko pre objasnenie skutkového stavu veci. Mal najmä vyriešiť v súlade s ustanovením § 9 odst. 1 Tr. por. ako predbežnú otázku opodstatnenosť ďalšieho trvania rozhodnutia okresného prokurátora v Prešove z 28. júla 1976 sp. zn. Pv. 797/76, ktorým podľa § 47 odst. 1 Tr. por. zaistil auto na uspokojenie nároku poškodenej Slovenskej štátnej poisťovne, oblastného závodu v Košiciach na náhradu škody, ktorú jej obvinený spôsobil trestným činom.

Keď tak neurobil, porušil zákon, a preto odvolanie obvineného J. S. proti odsudzujúcemu rozsudku bolo odôvodnené. Krajský súd mal podľa § 258 odst. 1 písm. a), b) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušiť a podľa § 259 odst. 1 Tr. por. vrátiť vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 odst. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený v neprospech obvineného.

Podľa § 2 odst. 5 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutočný stav veci, a pri svojom rozhodnutí z neho vychádzajú. Objasňujú s rovnakou starostlivosťou okolnosti svedčiace proti obvinenému i okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a vykonávajú v oboch smeroch dôkazy, nečakajúc na návrh strán. Priznanie obvineného nezbavuje orgány činné v trestnom konaní povinnosti preskúmať a všetkými dosiahnuteľnými prostriedkami overiť všetky okolnosti prípadu.

V posudzovanej veci sa podľa tohto ustanovenia dôsledne nepostupovalo. Obvinený J. S. priznal, že 13. júla 1979 odhlásil na dopravnom inšpektoráte Okresnej správy ZNB v Prešove z evidencie osobné motorové vozidlo typu VAZ 2102 ŠPZ POA 52 - 23 a dal ho do užívania svojej dcéry V. D. do Bratislavy. Táto ho v Bratislave prihlásila do evidencie ako vlastníčka. Urobil to preto, lebo on už nemal vodičský preukaz (odobrali mu ho pre starobu) a auto sa v garáži znehodnocovalo. Tvrdil, že si

neuvedomoval, že sa dopúšťa trestného činu, lebo bol toho názoru, že auto je jeho, najmä keď Slovenskej štátnej poisťovni, oblastnému závodu Košice, spláca náhradu škody.

Ďalšími dôkazmi vykonanými vo veci sa zistilo, že uznesenie okresného prokurátora v Prešove z 28. júla 1976 sp. zn. Pv 797/76 o zaistení osobného motorového vozidla ŠPZ POA 52 - 23 obvinený prevzal 2. augusta 1976. Rozhodnutie Štátneho notárstva v Prešove z 12. augusta 1976 sp. zn. NsN 151/76 svedčí o tom, Štátne notárstvo v Prešove prijalo do úschovy osobné motorové vozidlo VAZ 2102 combi ŠPZ POA 52 - 23 do tých čias, kým nebude právoplatne rozhodnuté v trestnej veci proti J. S. s nebude zrušené zaistenie uvedeného motorového vozidla. Toto rozhodnutie prevzal obvinený 16. augusta 1976. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 3. septembra 1976.

Okresný súd vykonal dôkaz vlastným spisom 3 T 393/76. Mal z neho zistiť, že rozsudkom z 21. septembra 1976 bol obvinený J. S. uznaný za vinného z trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. c) Tr. zák. ako spolupáchateľ podľa § 9 odst. 2 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere štyroch rokov. Súčasne mu súd uložil povinnosť nahradiť Slovenskej štátnej poisťovni, oblastnému závodu Košice škodu vo výške 41 137,- Kčs. Odvolanie, ktoré proti tomuto rozsudku podal obvinený, krajský súd zamietol uznesením z 19. novembra 1976 sp. zn. 8 To 424/76.

Podaním, ktoré došlo Okresnému súdu v Prešove 22. marca 1979, sa obvinený domáhal, aby bolo zrušené zaistenie jeho osobného motorového vozidla. Okresný súd v Prešove rozhodol o tomto návrhu uznesením z 20. novembra 1981 sp. zn. 3 T 393/76 tak, že podľa § 48 odst. 1 písm. a) Tr. por. ho zamietol. Sťažnosť obvineného podanú proti tomuto uzneseniu Krajský súd v Košiciach zamietol uznesením z 23. februára 1982 sp. zn. 4 To 54/82.

Tým, že obvinený odstránil zo svojho osobného motorového vozidla typu VAZ 2102 combi ŠPZ POA 52 - 23 plomby, vozidlo odhlásil z evidencie na Dopravnom inšpektoráte v Prešove a dal do užívania svojej dcéry V. D. do Bratislavy, nepochybne naplnil formálne znaky trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 odst. 1 písm. a) tr. zák., lebo zmaril výkon rozhodnutia okresného prokurátora tým, že odstránil svoje osobné motorové vozidlo. Avšak orgány činné v trestnom konaní sa dopustil chyby, keď nezistoval, či je splnená aj materiálna podmienka trestného činu, nebezpečnosť pre spoločnosť.

Čin, ktorého stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť je nepatrný, nie je trestným činom aj keď ináč vykazuje znaky trestného činu (§ 3 odst. 2 Tr. zák.).

Stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť je určovaný najmä významom chráneného záujmu, ktorý bol činom dotknutý, spôsobom vykonania činu a jeho následkami, okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný, osobou páchatela, mierou jeho zavinenia a jeho pohnútkou.

Orgány činné v trestnom konaní mali teda skúmať, či čin kladený obvinenému za vinu je taký nebezpečný pre spoločnosť, že ide o trestný čin. V tejto súvislosti treba uviesť, že podľa § 48 odst. 1 písm. c) Tr. por. zaistenie sa ruší, ak uplynuli dva mesiace odo dňa, v ktorom nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol obvinený uznaný za vinného, alebo odo dňa, v ktorom nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým bola postúpená vec inému orgánu. O zrušení zaistenia a z toho vyplývajúcich obmedzení rozhoduje po podaní obžaloby súd. Takéto rozhodnutia robí z úradnej moci uznesením, proti ktorému je prípustná sťažnosť.

Z výsledkov dokazovania ďalej vyplývalo, že poškodená strana do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, ktorým bol obvinený uznaný za vinného, nenavrhol výkon rozhodnutia predajom zaisteného osobného motorového vozidla. Ďalšie trvanie zaistenia tohoto vozidla nebolo preto odôvodnené.

Obvinený bol 30. novembra 1978 podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorým mu bol uložený vo výmere štyroch rokov vo veci vedenej na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 3 T 393/76. Keďže stratil spôsobilosť byť vodičom motorového vozidla, po zistení, že zaistené motorové vozidlo sa v garáži znehodnocuje, hrdzavie, odhlásil ho z evidencie na Dopravnom inšpektoráte v Prešove a dal ho dcére V. D., ktorá býva v Bratislave.

Za tejto situácie mal okresný súd ako predbežnú otázku vyriešiť opodstatnenosť ďalšieho trvania zaistenia vozidla podľa rozhodnutia prokurátora v Prešove z 28. júla 1976 sp. zn. Pv. 797/76. Mal tak postupovať napriek tomu, že tento súd zamietol návrh obvineného na zrušenie zaistenia uznesením z 20. novembra 1981 sp. zn. 3 T 393/76 a krajský súd zamietol sťažnosť podanú proti tomuto uzneseniu. Vyriešenie tejto otázky bolo predpokladom rozhodnutia o vine obvineného pre marenie výkonu úradného rozhodnutia, a preto ju mal posúdiť samostatne.

Krajský súd mal na odvolanie obvineného napadnutý rozsudok podľa § 258 odst. 1 a), b) Tr. por. zrušiť a podľa § 259 odst. 1 Tr. por. vrátiť vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Keď odvolanie obvineného zamietol, porušil zákon v ustanovení § 256 Tr. por. v jeho neprospech.